

Kantonalno tužilaštvo Tuzlanskog kantona
Кантонално тужилаштво Тузланског кантона
Kantonalno tužiteljstvo Tuzlanskog kantona

INFORMACIJA

o provođenju Kaznenog zakona u Tuzlanskom kantonu

NARATIVNI IZVJEŠTAJ

o radu Tužiteljstva Tuzlanskog kantona za period 01.01.- 31.12.2015 godine

Tuzla , veljača/februar 2016 godine

UVODNE NAPOMENE:

Na osnovu člana 10 Zakona o Kantonalnom tužiteljstvu Tuzlanskog kantona obveza je ovoga tužiteljstva da obavještava Skupštinu Tuzlanskog kantona o svom radu i primjeni Zakona Federacije Bosne i Hercegovine i Zakona Kantona, a na osnovu čl. 28 istog Zakona obavještava o statističkom pregledu svojih aktivnosti Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće Bosne i Hercegovine, Skupštinu Tuzlanskog kantona i Federalno tužiteljstvo Federacije Bosne i Hercegovine.

Ovom informacijom se Federalno tužiteljstvo F BiH i Skupština Tuzlanskog kantona obavještavaju o :

- *Položaju, organizaciji i kadrovsko-materijalnoj osposobljenosti Kantonalnog tužiteljstva Tuzlanskog kantona;*
- *Primjeni Zakona Federacije Bosne i Hercegovine i Tuzlanskog Kantona*
- *Stanje kriminaliteta na području Tuzlanskog kantona;*
- *Prijedlozima mjera i aktivnosti u cilju stvaranja pretpostavki i uslova za efikasnije;*
- *Vršenje tužiteljske funkcije u Kantonalnom tužiteljstvu Tuzlanskog kantona.*

POLOŽAJ, ORGANIZACIJA I KADROVSKO-MATERIJALNA OSPOSOBLJENOST KANTONALNOG TUŽITELJSTVA TUZLANSKOG KANTONA:

1.1. Položaj Kantonalnog tužiteljstva Tuzlanskog kantona:

Uloga i položaj Kantonalnog tužiteljstva Tuzlanskog kantona (U daljnjem tekstu: „**KT TK-a**“) definirana je Zakonom o Kantonalnom tužiteljstvu Tuzlanskog kantona prema kojem je **KT TK-a samostalno** državno tijelo koje u okviru prava Tuzlanskog kantona **poduzima zakonom određene mjere u pogledu istražnih radnji i gonjenja osoba za koje se sumnja da su počinile kaznena djela propisana u Kaznenom zakonu F BiH (U daljnjem tekstu: „KZ FBiH“), te vrši druge poslove određene federalnim i kantonalnim zakonima.**

Ovakva uloga i položaj tužiteljstva je rezultat sveobuhvatnih reformi cjelokupnog pravosudnog sistema u Bosni i Hercegovini (U daljem tekstu: „**BiH**“) i Federaciji Bosne i Hercegovine (U daljem tekstu: „**FBiH**“), koje su još u toku i koje su rezultirale donošenjem novog Kaznenog zakona FBiH (U daljem tekstu: „**KZ FBiH**“) i Zakona o kaznenom postupku FBiH (U daljem tekstu: „**ZKP F.BiH**“).

Naime, prema važećoj odredbi čl. 45 ZKP-a FBiH obveza je tužitelja u tužiteljstvima Federacije BiH da odmah po saznanju da postoje osnovi sumnje da je učinjeno kazneno djelo poduzme

potrebne mjere u cilju njegovog otkrivanja i provođenja istrage, pronalaženja osumnjičenika, rukovođenja i nadzora nad istragom, kao i radi upravljanja aktivnostima ovlaštenih službenih osoba vezanih za pronalaženje osumnječenika i prikupljanje izjava i dokaza, sprovede istragu u skladu sa ovim zakonom, daje imunitet u skladu sa zakonom, zahtjeva dostavljanje informacija od državnih organa, poduzeća, pravnih i fizičkih osoba u FBiH, izdaje pozive i naredbe i predlaže izdavanje poziva i naredbi u skladu sa ovim zakonom, izdaje narede ovlaštenoj službenoj osobi da izvrši naredbu izdatu od strane suda u skladu sa ovim zakonom, predlaže izdavanje kaznenog naloga u skladu sa članom 350. ZKP-a FBiH, podiže i zastupa optužnicu pred sudom, izjavljuje pravne lijekove i obavlja i druge poslove određene zakonom.

Ovakvo zakonsko rješenje o položaju i ulozi tužitelja u kaznenom postupku posljedica je i rezultat ukupnih tranzicijskih promjena u društvu i neophodnost njihovog usklađivanja sa nastalim promjenama, prvenstveno u tipu vlasništva, prelasku na tržišne uvjete privređivanja, te u skladu sa zahtjevom građana i društva u cjelini.

Cjenimo da je višegodišnje iskustvo u primjeni novih zakonskih rješenja dovelo do konstantnog izgrađivanja prakse u postupanja svih tužitelja KT TK-a, ali i do konstantnih problema u prakticiranju zakona u ovoj oblasti.

1.2. Organizaciona struktura i sastav KT TK-a:

Organizaciona struktura KT TK-a propisana je Zakonom o KT TK-a, a pobliže definirana važećim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i poslovanju KT TK-a.

U organizacijskom smislu KT TK-a sačinjavaju: *Ured glavnog kantonalnog tužitelja, Kolegij svih tužitelja i tužiteljski odjeli, Uprava tužiteljstva i Odjel za odnose s javnošću*.

Cjenimo da se predhodna organizacijska struktura i tijekom 2015 godine pokazala dovoljno djelotvornom za optimalno funkcioniranje KT TK-a.

1.2.1. Kada je riječ o tužiteljskim odjelima, tužilaštvo sačinjavaju dva Odjela (I i II).

Tužiteljskim Odjelima neposredno rukovode zamjenici glavnog tužitelja.

Dalje su Odjeli organizirani na način da se svaki od njih sastoji od po dva Odsjeka, koji imaju određen broj tužitelja Kantonalnog tužiteljstva Tuzlanskog kantona, a Šefovi odsjeka organiziraju rad odsjeka.

Odjel I. se sastoji od dva odsjeka i to :

a) Odsjek za gospodarski, organizirani i koruptivni kriminal, obuhvata postupanje za kaznena djela protiv javnog reda i pravnog prometa iz Glave XXX KZ-a FBiH (čl. 376 i 377), za kaznena djela

iz Glave XXII KZ-a FBiH - kaznena djela protiv privrede, poslovanja i sigurnosti platnog prometa (čl. od 241-272), kaznena djela iz oblasti poreza (čl. 273-278 KZ-a FBiH) kaznena djela podmićivanja i kaznena djela protiv službene i druge odgovorne osobe iz Glave XXXI (čl. od 380 do 392 KZ-a FBiH), kaznena djela iz Glave XXXII KZ-a FBiH - kaznena djela protiv sistema elektronske obrade podataka (čl. 393-398 KZ-a FBiH).

b) Odsjek za genocid i ratni zločin koji obuhvata postupanje po predmetima za kaznena djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom iz Glave XVII KZ-a FBiH (član 171-203).

Odjel II. se sastoji od tri odsjeka i to :

a) Odsjek za krvne i seksualne delikte, kao i srodna djela obuhvata postupanje za kaznena djela protiv Ustavnog poretka Federacije iz Glave XV KZ-a FBiH (čl. 149-165), kaznena djela protiv života i tijela iz Glave XVI KZ-a FBiH (čl. 166-176), kaznena djela protiv slobode i prava čovjeka i građanina iz Glave XVII KZ-a FBiH (čl. 177-199), kaznena djela protiv spolne slobode i morala iz Glave XIX KZ-a FBiH (čl. 203-213), kaznena djela protiv braka, obitelji i mladeži iz Glave XX (čl. 214-224), kaznena djela protiv zdravlja ljudi iz Glave XXI KZ-a FBiH (čl. 225-240)., kaznena djela protiv opće sigurnosti ljudi iz Glave XXVII KZ-a FBiH (čl. 323-331), kaznena djela protiv javnog reda i pravnog prometa iz Glave XXX KZ-a FBiH (čl. 358-379), *sa izuzetkom čl. 364, 373, 374, 375, 376 i 377 kojeg rade tužitelji iz Odsjeka za privredni kriminal, korupciju i poreznu utaju* .

b) Odsjek za imovinske i delikte ugrožavanja javnog prometa obuhvata postupanje za kaznena djela protiv radnih odnosa iz Glave XXIV KZ-a FBiH (čl. 279-285), kaznena djela protiv imovine iz Glave XXV KZ-a FBiH (čl. 286-302), kaznena djela protiv sigurnosti javnog prometa iz Glave XXVIII KZ-a FBiH (čl. 323-337).), kaznena djela protiv okoliša, poljoprivrede i prirodnih dobara iz Glave XXVI KZ-a FBiH (čl. 303-322), kaznena djela protiv pravosuđa iz Glave XXIX KZ-a FBiH (čl. 338-357).

c) Odsjek za maloljetnike:

Ovaj odsjek, kao posebna organizaciona jedinica, formiran je odlukom glavnog tužitelja nakon što je stupio na snagu Zakon o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u kaznenom postupku FBiH.

U ovome odsjeku rade dvije tužiljice i jedan stručni suradnik.

Sem posebne organizacione jedinice, a u cilju stvaranja svih pretpostavki za mogućnost implementiranja svih rješenja iz predhodnog zakona, a u cilju potpune zaštite djece koji se saslušavaju u određenim kaznenim predmetima bilo da su svjedoci ili osumnjičene osobe, osigurani su svi prostorni i tehnički uvjeti za zakonit rad sa djecom.

U vezi sa predhodnim potvrđuje se da je osigurana jedna posebna prostorija u kojoj se djeca saslušavaju, a u kojoj prostoriji se nalazi sva neophodna tehnička oprema potrebna za audio i video snimanje saslušanja, s tim da takva instalirana oprema omogućava komunikaciju postupajućih tužiteljica sa djetetom bez njihovog neposrednog kontakta tj. iz sasvim druge prostorije.

U međuvremenu je predhodna oprema već faktički korištena u određenom broju predmeta.

Ujedno, u komunikaciji/suranji sa MUP-om TK-a iste pretpostavke su osigurane i u ovoj agenciji za provođenje zakona.

1.2.2. Kadrovska osposobljenost KT TK-a i odsustva tužitelja:

Početna jedinica mjere za uspješno izvršavanje zakonom propisanog autoriteta i zakonske tužiteljske dužnosti jesu adekvatni ljudski, prostorni i materijalno-tehnički resursi, kao i stručna osposobljenost i vještine tužitelja.

Dalje se akceptira da je i cijelu 2015 godinu jedan od tužitelja proveo na bolovanju, a isti se nalazi permanentno već i predhodne 3 i pol godine na bolovanju, a niti danas nije izvjesno okončanje njegovog liječenja.

Na efektivnost u radu tužitelja, ali i ukupnih rezultata rada KT TK-a, utjecali su i drugi vidovi odsustvovanja sa posla tužitelja.

Tako su tijekom 2015 godine tužitelji odsustvovali sa posla ukupno:

- 219 radnih dana u svrhu edukacije;
- 316 radnih dana radi bolovanja;
- 247 radnih dana radi državnih i vjerskih praznika;
- 101 radnih dana radi rada u VSTV-u;
- 107 radnih dana iz drugih opravdanih razloga.

1.2.3. Stručni suradnici/savjetnici:

Prema organizaciji KT TK-a, tužiteljima u radu bi trebalo da pomažu stručni savjetnici.

Rad i angažman stručnih savjetnika utvrđen je u Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i poslovanju KT TK-a.

Primarna uloga savjetnika jeste da tužiteljima pruže neophodnu stručnu pomoć, prvenstveno u vođenju istraga kod složenih kaznenih predmeta, gdje su potrebna specijalistička (forenzička) znanja iz oblasti kriminalistike, ekonomije, medicine, psihologije, saobraćaja i.t.d., te da po

odobrenju tužitelja samostalno provode određene istražne radnje , kao i koordinaciju i operativno vođenje toka istrage.

Prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i poslovanju KT TK-a treba da ima ukupno 15 stručnih savjetnika (12 stručnih savjetnika-diplomiranih pravnika, 1 stručni savjetnik-inženjer saobraćajne struke, 1 stručni savjetnik-psiholog i 1 stručni savjetnika-diplomirani ekonomista).

U izvještajnom periodu u KT TK-a je bio angažirano 3 stručna savjetnika-diplomirana pravnika sa položenim pravosudnim ispitom, koji tužiteljima pružaju neophodnu stručnu pomoć u efikasnijem radu na predmetima.

Posebno se ističe činjenica da su tijekom 2015 godine u KT TK-a bila i dalje angažirana posebna 2 stručna savjetnika koji su raspoređeni na rad u Odsjeku za ratne zločine. Ovi stručni savjetnici su realizacija ciljanog projekta pod okriljem OSCE-a.

Tjekom 2015 godine evidentiran je bio zastoj u transferu novčanih sredstva međunarodne zajednice prema trezoru BiH, a time i prema trezoru u Tuzlanskom kantonu, a radi se o sredstvima koja su direkta podrška angažiranju ovih savjetnika.

Međutim, predhodan zastoj u financiranju nije doveo u pitanje funkcioniranje samog projekta i dodatnog financiranja dodatno angažiranog osoblja koje će raditi na predmetima ratnog zločina. Dodatno angažirani tužitelj, stručni savjetnici i jedan administrativni radnik nisu prestali sa radom u KT TK-a iz isključivo razloga koji je prepoznat u posebnom naporu koji je uložila Vlada Tuzlanskog kantona, koja je preuzela daljnje privremeno akontativno financiranje ovoga dijela projekta i osoblja, čime je stvorena mogućnost da se izvrše sva mjesečna plaćanja ovom osoblju, pri čemu je dobijena garancija OSCE da će do kraja godine biti isplaćene sve tranše za 2015 godinu.

Prema našim saznanjima takvo pozitivno iskustvo sa kantonalnim vladama nisu imala većina kantonalnih tužiteljstava u FBiH.

Na kraju ove izvještajne godine svjedočili smo činjenici da je međunarodna zajednica u cjelosti izvršila, kao što je i garantirala, svoje obveze uplate svih novčanih tranši iz ovoga projekta prema trezoru BiH, sa obvezujućim žurnim nalogom Ministarstvu financija BiH da uplaćeni novac odmah transveriraju prema kantonalnim proračunima.

1.2.4. Pripravnici, pravni saradnici i saradnik:

Tjekom 2015 godine realiziran je poseban projekat pokrenut od strane Vlade Tuzlanskog kantona, a iniciran od Ministarstva pravosuđa i uprave, koji se odnosi na prijem i osposobljavanje diplomiranih pravnika koji do sada nisu bili u prilici da provedu određeno vrijeme na obučavanju u cilju ispunjenja zakonom propisanih uvjeta za polaganje državnog, odnosno pravosudnog ispita.

Po predhodno provedenoj proceduri, koja je bila potpuno transparentna sa ostvarenim ciljem da svoj javnosti bude poznato da je započela realizacija ovoga projekta, donesena je odluka o prijemu 9 diplomiranih pravnika koji u KT TK-a tijekom ovog izvještajnog perioda obavljaju pripravnčki staž, kao volonteri.

Sem predhodnog, po posebnom projektu Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća BiH (U daljem tekstu: "VSTV-a BiH.") u KT TK-a, po predhodno predviđenoj proceduri, primljeno je još 4 diplomirana pravnika, od koji njih troje ima položaj pravnih saradnika (3), a jedan saradnik, sa kojima su zaključeni ugovori o djelu na određeno vrijeme, sa mogućnošću produljenja, što opet ovisi o odluci VSTV-a BiH.

Posebna sredstva za plaćanje predhodnih saradnika je osiguralo VSTV BiH.

1.2.5. Uprava KT TK-a.:

Upravom tužiteljstva rukovodi glavni kantonalni tužitelj, uz pomoć dva zamjenika glavnog tužioca, šefova odsjeka i sekretara Tužilaštva.

Tijekom 2015 godine upravu KT TK-a su činili Ured sekretara, Odjel za registar i arhivu, Odjel za finansijsko-materijalne poslove, Odjel za odnose sa javnošću i Odjel za administrativno-tehničke i pomoćne poslove.

1.2.6. Mjesna i stvarna nadležnost tužiteljstva:

Mjesna i stvarna nadležnost KT TK-a po zakonu se vezuje za mjesnu i stvarnu nadležnost Kantonalnog suda Tuzla i Općinskih sudova u Tuzli, Banovićima, Gračanici, Gradačcu, Lukavcu, Kalesiji i Živinicama .

1.4. Materijalno-tehnička osposobljenost KT TK-a:

Shodno važećem Zakonu o plaćama i ostalim naknadama sudaca i tužitelja u Federaciji Bosne i Hercegovine utvrđena je mjesečna plaća kantonalnog tužitelja, bez prava na naknadu za troškove ishrane, naknadu troškova prijevoza na posao i sa posla, naknadu za prekovremeni rad, rad u neradne dane, noćni rad i rad u dane državnih praznika, naknadu zbog bolesti i povrede, naknadu za slučaj smrti, teške bolesti ili invalidnosti ,naknadu za porodiljski dopust i na otpremninu prilikom odlaska u penziju.

S obzirom da su ispunjeni zakonski uvjeti za korekciju osnovne mjesečne plaće u skladu sa čl. 6, st. 2 i 3 Zakona o plaćama i drugim naknadama sudaca i tužitelja u Federaciji Bosne i Hercegovine, odnosno da je došlo do povećanja prosječne mjesečne neto plaće u Bosni i Hercegovini u predhodnoj kalendarsoj godini, to je po zakonom propisanim mjerilima i *utvrđen je iznos osnovne mjesečne neto plaće tužiteljima u iznosu od 2.496,60 KM od 01.01.2015 godine.*

Što se tiče tehničke opremljenosti kompjuterskom opremom i zastupljenosti informacionih tehnologija u radu stanje je na zadovoljavajućem nivou imajući u vidu da je kompjuterska oprema u apsolutnom smislu donirana, a na isti način je i mjenjana dotrajala oprema.

U KT TK-a je uspostavljena kompjuterska mreža, te je izvršeno priključenje na internet, da bi tokom 2015 godine u KT TK-a bila više puta bila faktički aktivirana u predhodnoj godini instalirana oprema kojom se omogućava link veza između svih pravosudnih tjela u BiH, kao i sa odgovarajućim institucijama u trećim zemljama (Link veze su uspostavljane sa Tužiteljstvom F.BiH i Tužiteljstvom Zeničko-dobojskog kantona).

Ova oprema osigurava smanjenje troškova istražnog i naknadnih sudskih kaznenih postupaka, jer se otvaraju sve tehničke mogućnosti saslušanja i ispitivanja svjedoka „na daljinu“, što je u BiH posebno bitno obzirom da se značajan broj građana i državljana BiH nalazi na boravku u trećim zemljama.

U 2015 godini u KT TK-a je i dalje bilo u funkciji evidentiranja predmeta i rada na istim putem TCMS sistema-automatsko unošenje i raspodjela predmeta po tužiocima, koji sistem je i u ovoj godini nadograđivana u svrhu poboljšanja efikasnosti i sadržajnosti evidentiranih bitnih podataka o predmetima i spisima.

U KT TK-a je i ove godine bila u funkciji instalirana lokalna mreža na način priključenja svih instaliranih radnih stanica na lokalne mreže. Tako svi korisnici IKT opreme na jednoj lokaciji mogu komunicirati putem elektronske pošte, imati pristup dokumentima kao i mogućnost zaštite svih dokumenata na serverima. Na ovaj način je znatno poboljšana komunikacija među zaposlenima u tužiteljstvu i sudovima.

Imajući u vidu osnovne karakteristike tužiteljske organizacije i pravosuđa u cjelini, kada je u pitanju materijalni položaj i uvjeti rada i dalje se ističe ostvarenje cilja u samostalnom sudskom i tužiteljskom proračunu, koji bi operativno bio odvojen od proračuna kantona. Na taj način sredstva bi se usmjeravala u jedinstven sudski i tužiteljski proračun, čime bi smisao zakonom uspostavljenog načela samostalnosti tužiteljstava bio u potpunosti ispunjen.

Ukupno gledajući može se konstatirati da je materijalno-tehnička opremljenost KT TK-a dobra, tako da ista niti jednim svojim segmentom nije utjecala na efikasnost i efektnost u radu ovoga tužiteljstva.

2. KVANTITET I KVALITETA RADA KT TK-a:

2.1. Tijekom 2015 godine ukupno ostvarenje norme u KT TK-a je 102,2 %.

Najveća pojedinačno ostvarena norma tužitelja je 163,9 %, dok je najniža norma 50,6 %.

11 tužitelja su ostvarili norme ispod 100 %, dok je njih 24 ostvarilo norme iznad 100 %.

Ostvarena pojedinačna tužilačka norma:

Odsjek za krvne i seksualne delikte		
	Ime i prezime tužitelja	Ostvarena tužilačka norma
1	Hajrudin Mušanović – šef odsjeka	163,9%
2	Ganijeta Arifhodžić	101,1%
3	Fahrudin Šljivić	102,3%
4	Merisa Nurkić	120,4%
5	Sead Hodžić	104,1%
6	Ivo Iveljić	50,6%
7	Slaven Koval	92,6%
8	Damir Čačković	103,1%
	Prosječna norma odsjeka	104,8%

Odsjek za imovinske i saobraćajne delikte		
	Ime i prezime tužitelja	Ostvarena tužilačka norma
1	Jasmina Mujezinović – šef odsjeka	100,2%
2	Mirsada Kalaba	104,6%
3	Amina Murathodžić	111,1%
4	Dževad Čejvanović	111,8%
5	Jezdimir Spasojević	104,7%
6	Damir Suhonjić	104,9%
7	Saša Eraković	91,3%
8	Damir Čajić	103,1%
9	Zikreta Džibrić	111,6%
10	Jasminka Jovičić	134,7%
	Prosječna norma odsjeka	107,7%

Odsjek za ratni zločin		
	Ime i prezime tužitelja	Ostvarena tužilačka norma
1	Alma Džaferović – šefica odsjeka	150,4%
2	Emir Ibrahimović	100,5%
3	Emir Bakić	76,2%

Prosječna norma odsjeka	109%
--------------------------------	-------------

Odsjek za korupciju, privredni kriminal sa poreskim utajama		
	Ime i prezime tužitelja	Ostvarena tužilačka norma
1	Dalibor Bingas – šef odsjeka	102,9%
2	Jasminka Djedović	93,2%
3	Nihad Halilčević	103,6%
4	Čazim Serhatlić	101,9%
5	Kenan Balić	97,2%
6	Selma Kišić	96,4%
7	Danica Arapović Kovačević	92,6%
8	Vedran Alidžanović	91,9%
9	Dražen Milićević	103,8%
10	Anela Garčević	100,7%
	Prosječna norma odsjeka	98,4%

Odsjek za maloljetnike		
	Ime i prezime tužitelja	Ostvarena tužilačka norma
1	Lejla Gazibegović Begović – šefica odsjeka	Trudničko bolovanje
2	Jasminka Alagić	70,4%
3	Mirjana Hrvić	76,2%
	Prosječna norma odsjeka	73,3

Predhodni rezultati su očekivani i kao takvi su bili i projicirani na početku 2015 godine.

Naime, nakon višemjesečnog snimanja stanja pojedinačnog rada tužitelja na predmetima, kao i funkcioniranja organizacione strukture u KT TK-a i u 2014 godini, ali i u ranijim godinama, glavni tužitelj je u 2015 godini pratio efikasnost i efektnost rada u vezi sa promjenom organizacijske i kadrovske strukture, u kojem cilju je donesena i Odluka od 28.02.2014 godine o razrješenjima i imenovanjima šefova odsjeka, i rasporedu tužiteljica/tužitelja u odjele i odsjeke ovoga tužiteljstva.

Praćenje efektivnosti predhodne odluke nastavljeno je i u izvještajnom periodu.

Predhodno dobija na svom punom značenju kada se cijene i posebne odredbe Pravila o orijentacionim mjerilima koja se odnose na posebno vrednovanje rada tužitelja na pojedinim predmetima, koje vrednovanje i nije određivo propisano, iako je ostavljeno kao mogućnost.

Ono što će se zapaziti kroz statističke podatke u ovome izvještaju rezultati u 2015 godini su u svakom slučaju bolji od onih iz predhodne godine, što se odnosi na ocjenu i kvaliteta rada pojedinih tužitelja, ali i KT TK-a u cjelini.

2.2. Ostvarenje orijentacionih normi u KT TK-a je posljedica posebnog i promjenjenog odnosa prema strukturi predmeta prentstveno u Odsjecima za gospodarski, organizirani i koruptivni kriminal, ali isto tako i za imovinske i delikte ugrožavanja javnog prometa.

Naime, u odnosu na 2014 godinu, već u 2015 godini, zbog poduzetih različitih mjera, su se očekivali i ostvarili bolji rezultati posebice *u predhodna 2 odsjeka*.

Pozitivne promjena u predhodnom prvom odsjeku, kojem su u nadležnosti kaznena djela za koje je javnost i tijekom 2015 godine bila, a i sada jeste, posebno senzibilirana, posljedica su i činjenice da su izuzeti iz nadležnosti ovoga odsjeka kaznena djela koja su „manjeg“ značaja (krivitvorenja isprava, posebni slučajevi krivitvorenja isprava, kazneno djelo iz čl. 23 Zakona o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostale odredbe o obaveznom osiguranju od odgovornosti F BiH), što je sve preneseno u nadležnost odsjeka za imovinske..., a sve to u cilju potpune posvećenosti istragama koje se vode zbog kaznenih djela koja su posebno teška zbog njihove složenosti u načinu izvršenja, obimu nastupjelih štetnih posljedica, a posebice onih koja se vezuju za štetne posljedice po državnu imovinu, kao i posebno bitne pozicije osumnječenih osoba u državnim institucijama, itd.

Dodatne organizacijske mjere iz 2014 godine, koje su u 2015 godini trebale da doprinesu brzom i kvalitetnom rješavanju bitnih predmeta u predhodnoj oblasti kriminaliteta, su ostvarile svoj projecirani cilj, što se se ogledala i u činjenici da je kod svakog tužitelja odsjeka za *privredni, organizirani i koruptivni kriminal* određen broj predmeta određen kao prioritetan u radu, a rad na takvim ptredmetima je permanentno praćen i od strane glavnog tužitelja, njegovih zamjenika i šefa ovoga odsjeka, što je u svakom slučaju doprinosilo I kvalitetu u radu na tim predmetima.

Potpuno drugi pristup u odsjeku za gospodarski, organizirani i koruptivni criminal, i u 2015 godini, se ogledao i kod analize KTA predmeta, koji su početno imali ovakav status (predmeti u kojima nije definirana osumnječena osoba ili samo kazneno djelo), da bi naknadno bili evidentirani kao KT predmeti.

Ovakve organizacijske promjene su u 2015 godini polučile pozitivne efekte, koji su se ogledali u daleko većem broju predmeta u ovoj oblasti koji su rezultirali donošenjem konačnih tužiteljskih odluka, i to kako onih kojima je otvorena i vođena istraga, tako i onih u kojima je podignuta optužnica, čiji broj je projecirano veći u odnosu na njihov broj u 2014 godinu.

Ovim putem akceptiramo da je u 2015 godini podignut veći broj optužnica, koje su potvrđene od strane nadležnih sudova, čiji predmet jesu bili upravo slučajevi počinjenja koruptivnih kaznenih djela o kojima je javnost bila posebno senzibilirana, jer su se odnosili upravo na djela počinjena od visoko pozicioniranih dužnosnika u FBiH, TK-a i u općinama ovoga područja.

Sve to je bio rezultat stručnog vođenja izuzetno složenih istraga od strane jednog ili više tužitelja KT TK-a, s tim da se poboljšanje očekivano događalo i iz razloga što su u složenim predmetima istrage, ali i prije njenog zvaničnog početka, posebnom tužiteljskom naredbom bili formirani posebni istražni timovi, u kojima su aktivno djelovali i ovlaštene službene osobe iz agencija za provođenje zakona sa sjedištem na području TK-a.

Istražni timovi su doprinjeli efikasnijem i efektnijem radu na posebno složenim predmetima iz oblasti koruptivnog, organiziranog i gospodarskog kriminala.

U predhodnu svrhu u 2015 godini je održano više tematskih sastanaka sa Policijskim komesarom MUP-a TK-a, kao i najodgovornijim osobama iz Uprave policije MUP-a TK-a, sve sa ciljem poboljšanja suradnje, posebice u svrhu inplementiranja Uputstva o suradnji tužitelja i ovlaštenih službenih osoba u provođenju radnji dokazivanja u istrazi iz listopada 2013 godine.

Napredak u suradnji je evidentan, ali je potrebno nastaviti permanentno sastajanje sa odgovornim osobama iz agencija za provođenje zakona.

2.3. U narednom dijelu ovoga izvještaja prikazat će se statistički podatci iz TCMS-a koji se odnose na efektivne rezultate rada po određenim grupama kaznenih djela za sve odsjeke (I.), sa posebnom pažnjom na odsjek za korupciju...(II.):

I. **Podaci o prijavama** iskazani po predmetima za izvještajni period:

Vrsta predmeta	Neriješeno prijava iz ranijih godina	Primljeno prijava u toku izvještajnog perioda	Ukupno prijava u radu	Riješeno prijava u toku izvještajnog perioda	Neriješeno na kraju izvještajnog perioda
KT	1625	2826	4451	3146	1305
KTK	90	242	332	238	94
KTPO	69	168	234	152	82
KTO	1	1	2	2	0
KTRZ	3	7	10	8	2
KTM	63	143	206	189	17

Podaci o otvorenim istragama iskazani po predmetima za izvještajni period:

Vrsta predmeta	Neriješeno istraga iz ranijih godina	Naređene istrage u toku izvještajnog perioda	Ukupno istraga u radu	Riješeno istraga u toku izvještajnog perioda	Neriješeno istraga na kraju izvještajnog perioda
KT	555	2424	2979	2577	402
KTk	22	93	115	99	16
KTPO	25	106	131	105	26
KTO	0	1	1	1	0
KTRZ	5	6	11	10	1
KTM	46	87	113	118	15

Podaci o optužnicama iskazani po predmetima za izvještajni period:

Vrsta predmeta	Broj optužnica podignutih prije izvještajnog perioda	Broj podignutih optužnica u toku izvještajnog perioda	Ukupan broj podignutih optužnica	Broj potvrđenih optužnica u toku izvještajnog perioda	Broj optužnica čije je potvrđivanje odbijeno	Broj optužnica za koje do kraja izv. perioda nije donesena odluka o potvrđivanju
KT	814	2267	3081	2496	1	558
KTk	5	77	82	65	0	17
KTPO	13	88	101	71	0	30
KTO	0	0	0	0	0	0
KTRZ	0	2	2	2	0	0

II. Otvoreni predmeti na dan 31.12.2015 godine naglašeno za *Odsjek za korupcija, organizirani i gospodarski kriminal.*

	KT	KTa	KTk	KTn	KTO	KTPO
Dalibor Bingas	4	97	13	336	1	1
Jasminka Djedović	5	47	12	156	0	11
Danica Arapovic K.	4	58	5	542	0	9
Vedran Alidžanović	19	47	9	329	0	8
Anela Garčević	6	62	6	485	0	5
Dražen Miličević	1	77	8	414	0	15

Kantonalno tužilaštvo Tuzlanskog kantona Tuzla

BiH – 75 000 Tuzla, Maršala Tita 137, Centrala: +387 35 306 111, Fax: +387 35 306 114,

E-mail: kt-tuzla@pravosudje.ba, web: kt-tuzla.pravosudje.ba

Kenan Balić	8	86	4	804	0	15
Selma Kišić	2	44	14	418	0	10
Čazim Serhatlić	4	69	10	484	0	4
Nihad Halilčević	0	33	23	717	0	19

Zaprimljeni/Završeni predmeti 2015 godine za Odsjek za korupcija, organizirani i gospodarski kriminal.

	Zaprimljeni 01.01. – 31.12.2015				Završeni 01.01. – 31.12.2015			
	KT	KTK	KTO	KTPO	KT	KTK	KTO	KTPO
Dalibor Bingas	3	23	0	2	5	18	0	3
Jasminka Djedović	9	26	0	21	5	22	0	19
Danica Arapovic K.	5	14	0	18	15	13	0	15
Vedran Alidžanović	10	22	0	12	4	26	0	12
Anela Garčević	7	16	0	17	2	22	0	14
Dražen Miličević	4	15	0	25	0	19	0	26
Kenan Balić	5	31	0	17	2	34	0	11
Selma Kišić	6	27	0	13	6	28	0	12
Nihad Halilčević	3	36	0	21	3	24	0	8
Čazim Serhatlić	6	32	0	7	6	29	0	11

Naređene istrage i podignute optužnice za Odsjek za korupcija, organizirani i gospodarski kriminal.

	Naređene istrage 01.01- 31.12.2015	Podignute optužnice 01.01- 31.12.2015	Podignute optužnice sa kaznenim nalogom 01.01- 31.12.2015	Ukupno optužnica 01.01- 31.12.2015
Dalibor Bingas	17	15	0	15
Jasminka Djedović	26	7	10	17
Danica Arapovic K.	21	15	11	26
Vedran Alidžanović	14	13	1	14
Anela Garčević	18	17	0	17
Dražen Miličević	22	14	7	21
Kenan Balić	16	11	1	12
Selma Kišić	22	13	0	13
Nihad Halilčević	17	6	5	11
Čazim Serhatlić	34	23	8	36

U odnosu na predhodne podatke cijenimo potpuno objektiviziranom projekciju koja je data u 2014 godinu za ovaj izvještajni period, jer je 2015 godina razultirala stvarno daleko boljim rezultatima u ovoj oblasti otkrivanja i gonjenja kaznenih djela nego što je to bilo u 2014 godini, jer je na kraju 2014 godine i istaknuto očekivanje većeg broja konačnih tužiteljskih odluka, a posebice se očekivao i ostvario veći broj konačnih tužiteljskih odluka u predmetima koji su označeni kao složeni predmeti.

U 2015 godini nije došlo do primjene *25 Zakonom o suzbijanju korupcije i organiziranog kriminala u F BiH*, jer nisu formirani ni Poseban odjel Vrhovnog suda F BiH, a niti Poseban odjel Federalnog tužiteljstva FBiH, tako da je KT TK-a nastavilo da istim intezitetom radi na ovim predmetima do njihovog konačnog preuzimanja od strane nadležnih federalnih pravosudnih institucija.

2.4. Mjere i radnje koje po nama apsolutno utječu na kvalitet tužiteljskog rada jesu i one kojima se osigurava potpuno ali i pravilno korištenja svih alata koji su kao takvi propisani procesnim zakonodavstvom.

Tijekom 2015 godine su posebno došli do izražaja pozitivni efekti u promjenjenom postupanju tužitelja na način na koji je to naloženo jednom od Obveznih instrukcija glavnog tužitelja u smislu obvezne provjere prije optuženja da li se protiv iste ili istih osoba u KT TK-a vodi samo konkretna istraga, ili protiv iste ili istih osoba ima više otvorenih istraga.

Svrha predhodne instrukcije je bila i da se anuliraju negativne posljedice u smislu da, iako su postojali svi zakonom propisani uvjeti da rad na više predmeta bude spojen još u fazi istrage, i da nakon njenog okončanja bude podignuta jedna optužnica, predmeti u istrazi nisu spajani, pa su onda podizane pojedinačne optužnice, a da pri tome uopće nije provjeravano da li protiv iste osobe ili osoba ima još nezavršenih istraga, ili podignutih optužnica protiv iste ili istih osoba.

Daljnje negativne posljedice predhodnog jesu i da je rad tužietlja na svakom pojedinačnom predmetu daleko skuplji od rada na svim predmetima i jedinstvenom odlučivanju jednom optužnicom, a onda i kada se pred sudom ne podiže jedna nego više optužnica, onda je i suđenje u svakom pojedinačnom slučaju daleko skuplje od onoga koje bi bilo da je podignuta jedna optužnica.

Ujedno, i kada se događala situacija da iako nije vođena jedinstvena istraga, nego pojedinačna po svakom podnesenom izvještaju o počinjenom djelu, sa daljnjom posljedicom da onda i nije podizana jedna nego više optužnica protiv iste ili istih osoba, tužitelji uopće nisu provjeravali da li postoji više takvih predmeta pred sudom, pa onda i nisu sudu podnosili prijedloge o vođenju jedinstvenog postupka i donošenju jedne presude (spajanje postupka) protiv jedne ili više osoba po svim takvim pojedinačnim optužnicama.

Nakon zapažanja predhodne loše prakse, i nakon predhodne obvezne instrukcije donesene u cilju poboljšanja takve prakse, cijenimo da je u 2015 godina došlo do apsolutnog napredka u praksi postupanja tužitelja, tako da je predhodna loša praksa skoro pa napuštena, te se sada, još u istrazi, predhodni podatci provjeravaju, a u vrijeme podizanja optužnice svaki tužitelj mora zvanično pismeno zabilježiti da je izvršio odgovarajuće provjere i utvrdio da li se vodi istraga protiv iste ili istih osoba i u drugim predmetima, odnosno da li je već predhodno podignuta i neka druga optužnica protiv istih osoba, te ukoliko jeste onda se spaja, ili se pred sudom traži spajanje više predmeta u cilju jednog suđenja i donošenja jedne sudske odluke.

Obvezna instrukcija je trebala, i jeste, osigurala jedinstveno djelovanje svih tužitelja u ovakvim procesnim situacijama, i ona je trebala otkloniti opasnosti zbog predhodnog nečinjenja, koja opasnost se ogledala u tome da su pojedinačno podignute optužnice protiv pojedinih osoba mogle, i u nekim ranijim slučajevima stvarno i jesu, dovesti do pravomoćnih sudskih odluka, što bi onda stvaralo realnu opasnost da sud kod odlučivanja o drugim potvrđenim optužnicama protiv istih osoba zaključuje da se radi o presuđenoj stvari, jer bi onda radnje iz drugih optužnica ulazile u konstrukciju produženog kaznenog djela.

Posljedica svih predhodnih aktivnosti jeste da je u izvještajnoj 2015 godini višestruko veći broj spajanja postupka kako za vrijeme trajanja istraga, tako i prijedloga tužitelja i odluka sudova kojima je izvršeno spajanja više predmeta protiv osumnječenih protiv kojih egzistira upravo više predmeta zbog istih ili istovrsnih kaznenih djela.

Predmeti završeni spajanjem više predmeta u posljednje 3 godine:

Vrsta predmeta	2013	2014	2015
KT	63	175	323
KTA	95	561	915
KTARZ	4	3	1
KTM	14	40	36
KTN	122	190	558
KTPO	13	1	6
KTK	-	6	5
Ukupno	311	976	1844

Slijede statistički podatci o pozitivnim efektima predhodne aktivnosti tijekom 2015 godine.

Ukupan broj riješenih predmeta u TCMS-u i izvan TCMS-a	
01.01.2014 – 31.12.2014	01.01.2015 – 31.12.2015
5501	13839

Dakle, u izvještajnom periodu ukupno riješeno više predmeta za 8338, ako poredimo rezultate dobijene samo u vezi sa predmetima koji su zavedeni u TCMS-u, onda je ta razlika odnosno uvećanje za još 1888 predmeta, a razlika do ukupnog iznosa odnosi se na predmete izvan TCMS-a (2009 i ranije godine)

Angažirano dodatno osoblje od strane Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća Bosne i Hercegovine (VSTV-a BiH) u 2015 godini radi rješavanje starih predmeta.

Tijekom 2015 godine angažirana su 4 diplomirana pravnika po posebnom projektu VSTV-a sa posebnim ciljom rada na smanjenju broja starih predmeta.

*Predhodne kolege su počele raditi od 01.9.2015 godine, tako da su isti **do 31.12.2015 godine pripremili i uradili u 6.058 predmeta** nacрте konačnih tužiteljskih odluka, koje su tužitelji i prihvatili kao svoje konačne odluke, potpisali, te su te odluke i otpremljene iz KT TK-a.*

Svi predhodni predmeti su upisnički označeni kao završeni predmeti, te cjeneci njihov broj, kao i ovakvo značajno smanjenje broja neriješenih predmeta u KT TK-a, konačnom cijenimo da se ovaj projekat VSTV-a BiH pokazao uspješnim i potpuno efektivnim, te se predlaže da se vrijeme njegovog trajanja produži od početno određenog vremena.

2.4. Bitnim cijenimo i rezultate koji se vezuju za *efektivnu kaznenu politiku ostvarenu u 2015 godini.*

U vezi sa predhodnim sljedeće podatke cijenimo bitnim:

Vrsta predmeta	Osuđujuća presuda - Zatvor	Osuđujuća presuda - Novčana	Osuđujuća presuda - Uslovna	Osuđujuća presuda – Sudska opomena	Osuđujuća presuda – oslobađanje kazne
KT	464	214	1625	14	0
KTk	6	0	12	0	0
KTPO	10	11	30	0	0
KTO	1	0	0	0	0
KTRZ	1	0	0	0	0
SUM	482	225	1667	14	0

Naime, na početku 2015 godine su pravljene procjene i ocjene ostvarene kaznene politike u vezi sa pozicijom tužiteljstva u toj oblasti.

Zapaženo je da je i predhodne 2014 godine godine Uvjetna osuda, kao posebna kaznenopravna sankcija, koja je i po zakonu jedna od mjera upozorenja, bila najzastupljenija sankcija koju je sud izricao, *posebno ako se radilo o „blažim“ kaznenim djelima.*

Međutim, predhodno i nije toliko bitno bilo koliko je bilo bitno naše zapažanje loše sudske prakse da je ta i takva mjera upozorenja izricana čak višestrukim specijalnim povratnicima, a da pri tome ranija uvjetna osuda uopće posebno nije cjenjena, a posebno ne i opozivana, iako je zakon propisao takvu mogućnost.

Istini za volju niti su tužitelji ranije u optužnicama, ali i na glavnim pretresima nisu predlagali sudu opozivanje uvjetnih osuda zbog specijalnog recidiva (čl. 62-68 KZ-a FBiH).

Posebno smo zapazili da su sudovi znali i više puta istom optuženom izricati uvjetne osude i pored činjenice da je u novim postupcima činio ista ili istovrsna kaznena djela, što je potpuno obezvrijeđivalo ovu mjeru-sankciju, ali i autoritet suda i tužitelja.

Predhodna praksa sudova je počela da se mijenja još u 2014 godini isključivo i samo iz razloga nove proaktivne uloge tužitelja u ovakvim slučajevima, i to kroz tužiteljske prijedloge sudu za opoziv uvjetnih osoba recidivistima koji su novo kazneno djelo počinili za vrijeme provjeravanja/kušnje, na način stavljanja ovakvih prijedloga u optužnicama ili na glavnom pretresu, koja praksa je bezrezervno nastavljena i u 2015 godini.

Rezultat predhodnog je sada posebno vidljiv u 2015 godini, jer su većina naših prijedloga za opoziv uvjetnih osuda, pod zakonom propisanim uvjetima, usvojeni, uvjetne osude opozvane, a nakon toga optuženima su izricanje jedinstvene kazne zatvora.

I predhodna „loša“ praksa je promjenjena činjenicom da je glavni tužitelj i u ovoj oblasti primjene zakona izdao obaveznu instrukciju svim tužiteljima, po kojoj su isti dužni da već u optužnicama, ili najkasnije na glavnom pretresu, kada se utvrdi da za to postoje zakonom propisani uvjeti, pokrenu postupak opoziva uvjetne osude, predlaganjem sudu da se aktivira mehanizam opoziva, a to posebice u slučajima specijalnog povrata u počinjenju kaznenih djela.

Predhodna dužnost u postupanju tužitelja po predhodnoj obaveznoj instrukciji bila je u 2015 godini predmetom posebne i permanentne kontrole od strane oba zamjenika glavnog tužitelja, kao i samog glavnog tužitelja, što je i rezultiralo novom dobrom praksom sudova.

Na kaznenu politiku sudova KT TK-a je uticalo i podnošenjem žalbi na presude u dijelu odlučivanja sudova o kaznenopravnoj sankciji.

Posebnim ističemo da je u 2015 godini egzistirao generalan stav da se KT TK-a ima uvijek žaliti u slučajevima kada se građanima TK-a sudi za kaznena djela neovlaštenog držanja eksplozivnih materija i „drugog“ naoružanja, i kada sud tim optuženim izrekne kaznenu sankciju-uvjetnu

osudu, te da žalbom tražimo preinačenje presude u odluci o sankciji sa prijedlogom da sud izrekne kazne zatvora.

Međutim, i dalje cijenimo da kaznena politika nije adekvatna postojećem stanju društvenih odnosa na području TK-a, što se posebice odnosi na broj izrečenih uvjetnih osuda.

Iako je kaznena politika posljedica sudskih odluka, ipak cijenimo da kroz povećan broj izjavljenih žalbi na prvostupanjeske presude, kao i kroz dodatne radnje u prvostupanjskom postupku kod prikupljanja svih dokaza i informacija koje utječu na odluku suda o izboru kaznenih sankcija možemo utjecati na strožiju i primjereniju kaznenu politiku u narednom periodu.

2.5. Dalje bitnim cijenimo i rezultate koji su u KT TK-a ostvareni i u 2015 godini, a koji se odnose na radnje tužitelja koje doprinose direktno poboljšavaju poziciju oštećenih u kaznenom postupku.

Pozicija oštećenog u kaznenom periodu u ranijim periodima je bila determinirana isključivo kroz samostalno djelovanje istih, ili kroz radnje koje je u tom postupku poduzimao njihov punomoćnik.

Pri tome nije bilo zabilježeno da su tužitelji tijekom istrage provodili mjere i prikupljali dokaze koji se odnose na postavljeni imovinsko-pravni zahtjev oštećenog (čl. 45 st. 2 g) i čl. 211 ZKP-a FBiH), a to posebno ne u slučajevima gdje taj dio poduzetih radnji i mjera neće učestvovati na ostvarenje optimalnih rokova u završetku istrage.

Dalje je posebno zapaženo da i u situacijama u kojima je činjenična dispozicija naše optužnice sadržavala decidnu činjeničnu tvrdnju o visini štete na način njenog tačnog novčanog određenja, što bi sudovi presudom i prihvatili, ali onda i pored postavljenog opredjeljenog zahtjeva oštećenih, presudom nije odlučivano o tim zahtjevima.

I tijekom 2015 godine, ali i u obimu kao predhodnih godina, zapažena je „loša“ praksa sudova u slučajevima kada su presudama i usvajali postavljeni imovinsko pravni zahtjev oštećenih, a kod izriču uvjetne osude, sudovi nisu aktivirali i mehanizme iz čl. 63 KZ-a FBiH, a po kojoj odredbi je sud u mogućnosti da u uvjetnoj osudi optuženiku odredi i ispunjavanje sljedećih obaveza: da isti vrati imovinsku korist pribavljenu kaznenim djelom, da nadoknadi štetu koju je pričinio kaznenim djelom, ili da ispuni druge obaveze predviđene kaznenim zakonodavstvom u Federaciji.

Iz predhodnih razloga je ponovno aktivirana obavezna instrukcija glavnog tužitelja po kojoj su tužitelji dužni da u predhodnoj situaciji nečinjenja sudova izjavljuju žalbe i traže da se ispunjenje obaveza naknade štete oštećenim uvjetuje kao posebna radnja, a za slučaj da optuženici tu obavezu ne ispune u ostavljenom roku da je opozove uvjetna osuda i odredi izvršenje kazne utvrđene u toj osudi.

Poduzete mjere i radnje KT TK-a i u 2015 godini u tom cilju su bile efektivne, tako da sada imamo, u pravilu, novu dobru sudsku praksu, kao i adekvatnu i potpuniju zaštitu oštećenog u kaznenom postupku.

Međutim, efekti predhodne obvezne instrukcije su ostvareni u 2015 godini i kroz zaključene sporazume o priznanju krivnje između KT TK-a i osumnječenika, kao i kroz prijedloge u optužnicama za izdavanje kaznenih naloga.

U 2015 godini nastavljena je i praksa da tužitelji, nakon pravomoćnosti presuda u kojima je izrečena uvjetan osuda sa uvjetovanom obavezom osuđenog da naknadi štetu oštećenom, nisu mogli izdavati naredbe o arhiviranju spisa, nego su bili i jesu u obavezi da prate ispunjenje ovakve obaveze osuđenog, a u slučaju kada isti, u ostavljenom roku u presudi, ne ispuni svoju dužnost nadoknade štete oštećenom da su tužitelji dužni pred sudovima pokretati postupak opoziva izrečene uvjetne osude i tražiti izvršenje utvrđene kazne zbog ovoga neispunjenja.

2.6. Negativna praksa iz predhodnih perioda zapažena je i kod sadržaja optužnica KT TK-a u kojima se radi o kaznenim djelima protiv sigurnosti javnog prometa.

Pri tome su se posebno imala u vidu ova kaznena djela kojima je umišljajno ugoržen javni promet i doveden u opasnost život i tijelo ljudi, a sve to je bila posljedica alkoholožiranosti osobe koja je počinila to djelo.

Pri tome je zapaženo da su optužnice sadržavale i prijedloge da se optuženima izrekne i mjera sigurnosti zabrane upravljanja vozilom određene kategorije u određeno vrijeme, ali su i dalje u ne malom broju slučajeva sudovi u ovim predmetima izricali uvjetne osude, a da nisu odlučivali, sukladno zakonu, da će u slučaju kršenja izrečene mjere za vrijeme njenog trajanja sud opozvati uvjetnu osudu i izreći izvršenje utvrđene kazne iz takve osude.

U predhodnim slučajevima je KT TK-a izjavljivalo žalbe.

Dakle, predhodna loša praksa sudova u 2015 godini nije bila napuštena, ali je, kao posljedica posebne obvezne instrukcije Glavnog tužitelja KT TK-a, takva praksa napuštena od KT TK-a kod zaključivanja sporazuma o priznanju krivnje sa osumnjičenim za ova kaznena djela, na način da je u djelu sporazuma i o ovoj mjeri sigurnosti određeno da će u slučaju kršenja izrečene mjere, za vrijeme njenog trajanja, sud opozvati uvjetnu osudu i izreći izvršenje utvrđene kazne iz takve osude.

2.7. Tijekom 2015 godine posebna pažnja je bila usmjerena na izvršenje odredbi ZKP-a FBiH u vezi sa mogućnosti da tužitelj sa osumnječenima zaključuje sporazume o priznanju krivnje, kao i da podigne optužnicu sa kaznenim nalogima, a kada je takva mogućnost zakonom propisana.

Cjeneći broj predmeta u kojima su zaključeni sporazumi o priznanju krivnje sa osumnjičenim tijekom 2015 godine, zaključujemo da je ovaj institut procesnog kaznenog zakonodavstva došao više do izražaja nego predhodnih godina.

Potvrda predhodnog jesu i uporedni podatci o broju predmeta u kojima je KT TK-a sa osumnječenici/optuženicima, tijekom **2013, 2104 i 2015 godine, zaključilo sporazume o priznanju krivnji:**

	Zaključeno sporazuma - Predmeti	Zaključeno sporazuma - Lica
2013. godina	28	43
2014. godina	74	139
2015. godina	70	101

Dalje se u potvrdi predhodnog iznose i podatci o broju predmeta u kojima su, tijekom **2013, 2104 i 2015 godine, podignute optužnice sa prijedlogom sudu za izdavanje kaznenih naloga:**

	Optužnica sa kaznenim nalogom - Predmeti	Optužnica sa kaznenim nalogom Osobe
2013. godina	557	617
2014. godina	606	684
2015. godina	701	798

Cjeneći predhodne podatke očigledan je napredak koji je ostvaren u izvještajnom periodu, ali se ipak cijeni da on nije dovoljan i da u ovoj oblasti treba činiti dodatne napore na povećanju broja predmeta koji se okončavaju na ove načine, pri čemu se i tužitelji moraju rukovoditi činjenicom da se vještine sporazumjevanja posebno nagrađuju i kod godišnjeg ocjenjivanja rada svakog pojedinog tužitelja.

Predhodni procesni instituti osiguravaju smanjenje troškova kaznenog postupka jer se izbjegava glavni pretres, žalbeni postupak i dr., što nije bez značaja u aktualnom vremenu.

2.8. U narednom dijelu slijede podatci za 2015 godinu o vrstama presuda po karakteru odluka suda o meritumu, kao i o broju žalbi koje su od KT TK-a izjavljene u ovoj godini na prvostupanjske presude, kao i broj odluka sudova o našim žalbama, tako da se razlika između broja izjavljenih žalbi i broj odluka po žalbi odnosi na broj žalbi o kojima još uvijek nije donesena odluka suda.

Vrsta predmeta	Obustava postupka	Osuđujuće presude	Odbijajuće presude	Oslobađajuće presude	Uložene žalbe od strane tužioca	Uvažene žalbe i preinačena prvostepena presuda	Odbijene žalbe
KT	94	2317	16	113	390	85	253
KTk	1	18	0	1	2	0	1
KTPo	4	51	1	1	9	2	2
KTo	0	1	0	0	0	0	1
KTRZ	0	1	0	0	0	0	1
SUM	99	2388	17	115	401	87	258

2.9. Međutim, u 2015 godini suočili smo se sa daleko većim standardom kod odlučivanja Vrhovnog suda FBiH, a *posebice Ustavnog suda BiH*, vezano za zakonitost kod određivanja i produžavanja mjere pritvora, a posebno ako se prihvati da su to razlozi propisani u toku d) st. 1 čl. 146 ZKP-a FBiH.

- Kako Ustav BiH propisuje da su odluke Ustavnog suda BiH konačne i obvezujuće to iste i ne mogu biti predmetom bilo kakvog komentara nego se kao takve imaju izvršiti i prema njima usaglasiti praktično postupanje KT TK-a, kod predlaganja da pritvor bude određen, ili produžen u bilo kojoj fazi kaznenog postupka.

Problemi koji su se pojavili u ovoj oblasti moraju da dovedu do novog proaktivnog načina postupanja tužioca u ovim i ovakvim procesnim situacijama, što bi onda značilo njihovo ohrabivanje da češće posežu za drugim blažim mjerama sa kojima se osigurava prisustvo osumnjičenih u kaznenom postupku, kao i uspješno vođenje istoga postupka.

U vezi sa predhodnim se prevashodno misli na zakonom propisane mjere zabrane, a posebno one koja se naziva „kućni pritvor“, jamstvo, zabrana kontakata sa supoočiniteljima, svjedocima i dr. određenim osobama, ali i ostale blaže a zakonom propisane alternativne mjere.

Kod predhodnog promjenjenog odnosa prema najtežoj mjeri-pritvoru glavni tužilac mora da osigura jedinstveno djelovanje svih tužioca u KT TK-a.

U vezi sa predhodnim cijenimo bitnim istaći i činjenicu da postoji pogrešna percepcija javnosti kada, nakon više mjeseci, i pored našeg prijedloga da pritvor bude produžen, sud donese odluku o ukidanju mjere pritvora, sa ili bez određenja o donošenju odluke o primjeni drugih blažih zakonom propisanih mjera.

Naime, u povodu odluke suda o ukidanju mjere pritvora u javnosti se stvara dojam da je činom puštanja na slobodu osumnječena osoba u biti oslobođena od bilo kakve optužbe za kazneno djelo za koje se vodi istraga, pri čemu se mjera pritvora ne cijeni kao jedna od zakonom propisana mjera kojom se u biti samo osigurava prisustvo osumnjičene osobe i uspješno vođenje tog kaznenog postupka, a da se ukidanjem ove mjere osumnjičena osoba ne oslobađa od krivnje za kazneno djelo za koje se vodi postupak protiv iste, jer se ova, kao i primjena drugih zakonom propisanih mjera, ne može cijeliti i kao odluku suda o krivnji pritvorene osobe.

I predhodno pripisujemo lošim komunikacijskim kanalima sa građanima na području cijelog TK-a.

- U izvještajnom periodu akceptiramo našu posebnu analizu koja je bila isprovocirana praksom sudova u izvršenju odredbe čl. 43a Kaznenog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, kojom je zakonodavac propisao obligatornost u zamjeni pravomoćno izrečenih kazni zatvora do 1 godine novčanim kaznama (1 dan zatvora 100 KM novčane kazne), za što je jedini uvjet da to zahtjeva osuđena osoba.

Predhodnu analizu smo podjelili sa svim predsjednicima sudova na području mjesne nadležnosti KT TK-a, jer smo zapazili da ovakva nedorečena zakonska rješenja omogućavaju i kriminalno aktivnim osobama, pa čak i onima koje se bave prometom droge i dr. teškim kaznenim djelima u kojima je motiv pribavljanje imovinske koristi, da novcem kojeg steknu od takvih nezakonitih radnji „otkupljuju“ pravomoćno izrečene kazne zatvora u trajanju do 1 godine, što je onda jedan vid „pranja novca“ ali sada kroz prihodovnu stranu proračuna FBiH, jer su novčane kazne prihod FBiH.

Cjenili smo, i cijenimo, da zakon ne isključuje proaktivnu ulogu sudaca kada odlučuju o ovakvim zahtjevima osuđenih osoba da se upuste u provjeru porijekla novca koji će koristiti osuđenici kada „otkupljuju“ zatvorsku kaznu do 1 godine.

U narednom periodu pratit ćemo i analizirati svaki pojedinačan slučaj u kojem je aktiviran ovaj zakonom propisani mehanizam, te reagirati ukoliko bi postojale indicije o predhodnim razlozima i posljedicama.

2.9. Zadatak KT TK-a u širem smislu je generalna prevencija kao i specijalna prevencija, izražena kroz otkrivanje i progon počinitelja kaznenih djela.

Od suštinskog je značaja procjena postojanja osnova sumnje kao zakonskog preduvjeta za postupanje tužitelja, pri čemu je neophodno osigurati poštivanje ljudskih prava u smislu zaštite od neutemeljenog kaznenog progona.

Jedan od najdelikatnijih dijelova tužiteljskog posla jeste procjena postojanja osnove sumnje da bi se moglo narediti provođenje istrage s jedne strane, i s druge strane zaštita građana od mogućeg neosnovanog vođenja istrage i podizanja optužnice, što zavisi isključivo od procjene tužitelja.

Na temelju nekoliko pokazatelja moguće je ocjeniti uspješnost djelovanja KT TK-a u postupcima otkrivanja počinitelja kaznenih djela.

To su prvenstveno pokazatelji o:

*broju otkrivenih kaznenih djela i počinitelja tih djela,
broju donesenih naredbi za provođenje istrage,
broju tužiteljskih odluka da se istraga ne pokrene ili da se otvorena istraga obustavi,
broju podnesenih i potvrđenih optužnica,
broju presuđenih predmeta,
vrsti izrečenih presuda,
izjavljenim žalbama, kao i
ostvarenje norme tužilaca, a u vezi sa predhodnim i ostavriavanje norme tužitelja u godini na koju se odnosi ovaj izvještaj.*

U narednom dijelu ovoga izvještaja daju se statistički podatci koji se odnose na **podatke iz 2014 i u 2015 godini, sa aspekta broja riješenih prijave, istraga, kao i načina rješavanja, i broja podignutih optužnica.**

	2014. godina	2015. godina
Broj riješenih prijava	3625	4772
Broj riješenih istraga	2900	2916
Broj podignutih optužnica	2456	2435

Vrta predmeta	Broj naredbi o neprovođenju istrage	Broj naredbi o provođenju istrage	Riješeno na drugi način u fazi prijave	Broj naredbi o obustavi istrage	Riješeno na drugi način u fazi prijave
KT	367	2433	339	227	79
KTk	133	92	13	15	7
KTPO	30	106	14	11	5
KTO	0	1	1	1	0
KTRZ	1	6	1	7	1
SUM	531	2638	368	261	92

2.10. Podatci u 2015 godini koji se vezuju za starost predmeta u fazi prijave/istrage sa aspekta dužine trajanja istražnog postupka:

Duže od 6 mjeseci	Stariji od 1 godinu	Stariji od 2 godine	Stariji od 3 godine	Stariji od 4 godine	Stariji od 5 godina
-------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------

Prijave na dan 31.12.2015	KT	260	289	153	30	17	12
	KTPO	10	16	12	2	1	3
	KTK	19	18	13	2	0	6
	KTRZ	0	0	0	0	0	1
	KTM	0	0	0	0	0	0
	Ukupno	289	323	178	34	18	22
Istrage na dan 31.12.2015	KT	32	46	38	13	7	58
	KTPO	2	2	1	3	0	2
	KTK	1	3	0	0	0	1
	KTRZ	0	0	0	0	0	0
	Ukupno	35	51	39	16	7	61

2.11. Posebni podatci koji se odnose na Odsjek za ratne zločine:

Period 01.01 – 31.12.2015. godine	KTRZ
Neriješeno prijava iz ranijih godina	3
Primljeno prijava u toku izvještajnog perioda	7
Ukupno u radu prijava	10
Riješeno prijava u toku izvještajnog perioda	8
Neriješeno prijava na kraju izvještajnog perioda	2
Neriješeno istraga iz ranijih godina	5
Naređene istrage u toku izvještajnog perioda	6
Ukupno u radu istraga u toku izvještajnog perioda	11
Ukupno riješeno istraga u toku izvještajnog perioda	10
Broj neriješenih istraga na kraju izvještajnog perioda	1
Broj podignutih optužnica u toku izvještajnog perioda	2

2.12. Prosječno zaduženje i prosječan broj okončanih predmeta svakog tužioca (prosječni broj zaduženih predmeta – KTA, KTN KT prijava, po tužiocu u izvještajnom period),.

Zaduženi predmeti u 2015 godini po tuželjima:

Odsjek za krvne i seksualne delikte									
	KT	KTO	KTRZ	KTA	KTK	KTPO	KTM	KTN	SUM
Hajrudin Mujanović	152	-	-	115	-	-	-	1	268
Fahrudin Šljivić	143	-	-	187	-	-	-	136	466
Ganijeta Arifhodžić	146	-	-	157	-	-	-	123	426
Merisa Nurkić	177	-	-	163	-	-	-	131	471
Sead Hodžić	229	-	-	263	-	-	-	128	620
Ivo Iveljić	52	-	-	145	-	-	-	134	331
Slaven Koval	133	-	-	173	-	-	-	101	407
Damir Čačković	153	-	-	180	-	-	-	109	442

Odsjek za ratni zločin

	KT	KTO	KTRZ	KTA	KTARZ	KTK	KTPO	KTM	KTN	KTNRZ	SUM
Alma Džaferović	73	-	2	1	2	-	-	1	1	-	80
Emir Ibrahimović	64	-	1	12	3	-	-	-	-	-	80
Emir Bakić	96	-	3	13		1	-	-	-	1	114

Odsjek za korupciju, privredni kriminal sa poreskim utajama											
	KT	KTO	KTRZ	KTA	KTK	KTPO	KTM	KTN	SUM		
Dalibor Bingas	3	-	-	58	23	2	-	3	89		
Jasminka Djedović	9	-	-	66	24	21	-	118	238		
Nihad Halilčević	3	-	-	83	36	21	-	110	253		
Čazim Serhatlić	6	-	-	69	32	7	-	103	217		
Kenan Balić	5	-	-	61	31	17	-	141	255		
Selma Kišić	6	-	-	49	27	13	-	101	196		
Danica Arapović K.	5	-	-	36	14	18	-	122	195		
Vedran Alidžanović	10	-	-	42	22	12	-	117	203		
Dražen Miličević	4	-	-	54	15	25	-	121	219		
Anela Garčević	7	-	-	41	16	17	-	97	178		

Odsjek za imovinske i saobraćajne delikte											
	KT	KTO	KTRZ	KTA	KTK	KTPO	KTM	KTN	SUM		
Jasmina Mujezinović	159	-	-	91	-	-	-	24	274		
Mirsada Kalaba	155	-	-	104	-	-	-	137	396		
Amina Murathodžić	173	-	-	165	-	-	-	125	463		
Dževad Čejvanović	190	-	-	113	-	-	-	137	440		
Jezdimir Spasojević	168	-	-	238	-	-	-	125	531		
Damir Suhonjić	178	-	-	125	-	-	-	138	441		
Saša Eraković	205	-	-	251	-	-	-	565	1021		
Damir Čajić	222	-	-	174	-	-	-	544	940		
Zikreta Džibrić	171	-	-	105	-	-	-	133	409		
Jasminka Jovičić	199	-	-	109	-	-	-	124	432		

Odsjek za maloljetnike											
	KT	KTO	KTRZ	KTA	KTK	KTPO	KTM	KTN	SUM		
Lejla Gazibegović B.	91	-	-	18	-	-	7	13	129		
Jasminka Alagić	1	-	-	13	-	-	95	119	228		
Mirjana Hrvic	45	-	-	23	-	-	81	111	260		

2.13. Završeni predmeti u 2015 godini po tuželjima:

Odsjek za krvne i seksualne delikte											
	KT	KTO	KTRZ	KTA	KTK	KTPO	KTM	KTN/RZ	SUM		
Hajrudin Mujanović	177	-	-	125	-	-	-	5	307		
Fahrudin Šljivić	142	-	-	236	-	-	-	22	400		
Ganijeta Arifhodžić	155	-	-	140	-	-	-	17	312		
Merisa Nurkić	171	-	-	172	-	2	-	18	363		
Sead Hodžić	184	-	-	136	-	-	-	32	352		
Ivo Iveljić	65	-	-	136	-	-	-	29	230		
Slaven Koval	127	-	-	173	-	-	-	27	327		

Damir Čačković	149	1	-	204	-	-	-	19	373
----------------	-----	---	---	-----	---	---	---	----	------------

	Odsjek za ratni zločin										SUM
	KT	KTO	KTRZ	KTA	KTARZ	KTG	KTPO	KTM	KTN	KTNRZ	
Alma Džaferović	76	-	3	6	6	-	-	-	-	-	91
Emir Ibrahimović	76	-	4	7	8	-	-	-		1	96
Emir Bakić	46	-	5	8	2	-	-	-	-	-	61

Odsjek za korupciju, organizirani i gospodarski kriminal										
	KT	KTO	KTRZ	KTA	KTG	KTPO	KTM	KTN		SUM
Dalibor Bingas	3	-	-	27	18	3	-	1		52
Jasminka Djedović	5	-	-	68	22	19	-	17		131
Nihad Halilčević	3	-	-	102	24	8	-	44		181
Čazim Serhatlić	6	-	-	40	29	11	-	22		108
Kenan Balić	2	-	-	56	34	11	-	16		119
Selma Kišić	6	-	-	41	28	12	-	28		115
Danica Arapović K.	15	-	-	16	13	15	-	19		78
Vedran Alidžanović	4	-	-	41	26	12	-	21		104
Dražen Miličević	-	-	-	37	19	26	-	22		104
Anela Garčević	2	-	-	11	22	14	-	16		65

Odsjek za imovinske i prometne delikte										
	KT	KTO	KTRZ	KTA	KTG	KTPO	KTM	KTN		SUM
Jasmina Mujezinović	144	-	-	89	-	-	-	33		266
Mirsada Kalaba	187	-	-	78	-	1	-	25		291
Amina Murathodžić	177	-	-	209	-	-	-	36		422
Dževad Čejvanović	190	-	-	122	-	1	1	28		342
Jezdimir Spasojević	141	-	-	145	-	-	-	25		311
Damir Suhonjić	186	-	-	63	-	-	-	29		278
Saša Eraković	115	-	-	194	-	-	-	10		319
Damir Čajić	134	-	-	84	-	-	-	9		227
Zikreta Džibrić	208	-	-	52	-	-	-	24		284
Jasminka Jovičić	231	-	-	110	-	2	-	17		360

Odsjek za maloljetnike										
	KT	KTO	KTRZ	KTA	KTG	KTPO	KTM	KTN		SUM
Lejla Gazibegović B.	19	-	-	13	-	-	2	3		37
Jasminka Alagić	1	-	-	9	-	-	151	26		187
Mirjana Hrvić	69	-	-	22	-	-	74	41		206

Svi predhodni statistički podatci pokazuju pozitivan napredak u rješavanju predmeta na godišnjem nivou.

3. Rješavanje starih predmeta u 2015 godini:

Ovo tužiteljstvo je početkom 2015 godine kreiralo Plan rješavanja starih predmeta za 2015 godinu.

Što se tiče predmeta koji nisu zavedeni u TCMS, a radi se predmeta u kojima je nepoznat počinitelj kaznenog djela "KTN predmeti", u 2015 godini je riješeno 6058 predmeta.

Starim predmetom u 2015 godini se smatraju svi neriješeni predmeti stariji od 2 godine.

VRSTA PREDMETA	BROJ STARIH PREDMETA NA DAN 01.01.2015.	BROJ NERJEŠIVIH STARIH PREDMETA	BROJ RJEŠENIH U 2015 (BEZ NERJEŠIVIH)	BROJ NERJEŠIVIH KOJI SU RJEŠENI U 2015.	OSTALO NERJEŠENO 31.12.2015. (BEZ NERJEŠIVIH)
KTM	29	0	29	0	0
KT	401	77	310	5	91
KTK	51	1	35	0	16
KTPO	28	4	20	0	8
KTA	470	0	322	0	148
KTRZ	6	0	5	0	1
SUM	985	82	721	5	264

Rješavanje starih predmeta u 2015 godini je bio jedan prioritet u radu ovoga tužiteljstva.

Posebna pažnja i u 2015 godini je bila usmjerena na predmete u kojima je slijedilo, ili je nastupila relativna i apsolutna zastarjelost kaznenog gonjenja.

O svim predmetima u kojima je nastupila ova matrijalnopravna posljedica po kazneno gonje mjesечно je izvještavano VST BiH i Federalno tužiteljstvo, sa analitičkim pristupom ovome problem.

Vrsta predmeta	Apsolutna zastara	Relativna zastara
KT	11	0
KTK	0	0
KTPO	0	0
KTO	0	0
KTRZ	0	0
KTA	2	1
KTN TCMS	12	11
KTN Izvan TCMS	0	6058
SUM	25	6070

4. SURADNJA KT TK-a SA AGENCIJAMA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA, PRAVNIM OSOBA I GRAĐANIMA TK-a:

Otkrivanje i krivično gonjenje počinitelja kaznenih djela, koje vrši tužitelj, izuzetno je složen zadatak.

Uspješnost tužitelja u ostvarivanju svoje funkcije u širem smislu zavisi od osposobljenosti, ažurnosti i efikasnosti svih agencija za provođenje zakona.

Suradnja sa ovim agencijama u 2015 godini je bila na zadovoljavajućem nivou, a nedostaci koji su se zapažani su više posljedica objektivnih razloga, a ne onih kada bi se moglo govoriti o problemima u zajedničkom radu na zajedničkom cilju otkrivanja i gonjenja počinitelja kaznenih djela na području nadležnosti KT TK-a.

Istina još uvijek ima manjih nerazumjevanja u inplementiranju Uputstva o suradnji tužitelja i ovlaštenih službenih osoba u provođenju radnji dokazivanja u istrazi iz listopada 2013 godine, ali se ti problemi u „hodu“ rješavaju, jer u biti nisu destrukcija nego nepoznavanje rješenja iz uvuga uputnog akta.

Najveći problem se uočava kod neodgovarajućih ljudskih i matrijalnih resursa kod kantonalnih i općinskih agencija za provođenje zakona, koja se ogleda u nesrazmjeri između broja i složenosti predmeta u kojima su u istrazi angažirane službene osobe ovih agencija u vezi sa matrijalnim i ljudskim resursima.

Na periodičnim sastancima sa menadžmentom MUP-a TK-a o ovome problemu je konstantno razgovarano sa zajedničkim zaključcima o neminovnosti poduzimanja stvarnih mjera čiji je cilj smanjenja upravo predhodne nesrazmjere.

Sastanci su održavani i sa drugim agencijama za provođenje zakona (UIO BiH, porezna uprava, kantonalna uprava za inspeksijske poslove i dr.), sa istim ciljem unapređenja suradnje, te se i ove godine ostvaruju značajni napredci.

Što se tiče građana i njihove suradnje sa KT TK-a u 2015 godini i dalje nismo zadovoljni sa postignutim.

Iako smo otvorili veći broj komunikacijskih kanala prema građanima (sve vrste medija u TK-a i FBiH, bilteni i tsl.) sve sa ciljem njihovog ohrabrivanja za kontakte sa nama u slučajevima, kada mogu podijeliti sa nama različite informacije i saznanja o počinjenim djelima i počiniteljima, još uvijek nismo zadovoljni, što bi značilo da i dalje imamo problem nedostatka potpunog povjerenja u KT TK-a kao organa gonjenja počinitelja kaznenih djela.

Bez odnosa potpunog povjerenja građana prema KT TK-a, ali i njihovog takvog odnosa i prema ostalim agencijama za provođenje zakona, nije moguće u cjelini izvršiti obavezu otkrivanja i gonjenja počinitelja kaznenih djela, a posebno ne onih koja su koruptivna, kao i počinjena od organiziranih grupa.

Predhodne, ali i sve duge vidove suradnje je potrebno dalje poboljšavati u osmišljavati i u narednom periodu.

5. Ostale aktivnosti:

Pored izvršavanja osnovnih zadataka otkrivanja i gonjenja počinitelja kaznenih djela KT TK-a je uzelo učešća i u svim drugim aktivnostima vezanim za borbu protiv svih vidova kriminala i preventivno djelovanje na zaštiti od istih.

Tužitelji i stručni suradnici KT TK-a su učestvovali na brojnim seminarima na teme: trgovina ljudima, istraživanje i procesuiranje ratnih zločina, zločina protiv čovječnosti i genocida, procesuiranje maloljetnika u svjetlu novoga zakonodavstva koje se primjenjuje od 2015 godine, razna aktualna pitanja primjene kaznenog zakonodavstva, Zakon o kaznenom postupku F BiH sa posebnim osvrtom na posebne istražne radnje, nasilje u obitelji, mobing, zakonitost dokaza, a koji su održani u organizaciji Centra za edukaciju FBiH, File-Program USAID, raznih Fondacija, Vijeće Evrope i.t.d.

Pored naprijed navedenog, a vezano kako za konkretne predmete tako i za utvrđivanje i dogovaranje strategije o zajedničkom radu na planu suzbijanja svih vidova kriminala, te otkrivanju i gonjenju počinitelja kaznenih djela KT TK-a je ostvarivalo kontakte i održavalo radne dogovore sa predstavnicima MUP-a Tuzlanskog kantona, Federalnog MUP-a i drugih Agencija za provođenje Zakona, OHR-a, OSCE -a, Institut za nestale osobe i dr. .

Radi unapređenja saradnje KT TK-a s drugim Agencijama za provođenje zakona potrebno je raditi na daljoj edukaciji policijskih istražitelja i inspektora, te njihovom međusobnom uvezivanju, pri čemu će tužioci dati značajan doprinos, omogućiti rad u timovima od najmanje dva tužitelja u složenim predmetima i intenzivirati saradnju sa poreskim i finansijskim inspekcijama, koje podnose najveći broj prijava iz oblasti korupcije i privrednog kriminala.

6. Odnosi s javnošću u 2015 godinu:

Tijekom 2015. godine se nastavilo sa implementacijom aktivnosti iz Strategije za odnose s javnošću KT TK-a. Uz kontinuirane komunikacijske aktivnosti sa različitim grupama javnosti zainteresiranim za djelovanje tužiteljstva, tijekom 2015 godine su kreirani i implementirani i drugi načini i modeli komunikacije. Pokrenuto je izdavanje Biltena u kojem se objavljuju najvažnije informacije iz KT TK-a u periodu jednog kvartala, odnosno u tromjesečnom periodu.. Dakle, u toku jedne godine se objavljuju četiri izdanja Biltena sa mnoštvom sadržaja o djelovanju KT TK-a, važnijim projektima i događajima u kojima učestvuje institucija i nizom drugih informacija. Također, Tužilaštvo je tijekom 2015 godine učestvovalo u aktivnostima koje se vezuju za odnose s javnošću u projektu „ Jačanje tužiteljskih kapaciteta u sistemu

kaznenog pravosuđa“ Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća BiH, kao i u Projektu pravosuđa Američke agencije za razvoj (USAID Projekt pravosuđa). Sve provedene aktivnosti tijekom 2015. godine su bile usmjerene na povećanje transparentnosti institucije i jačanja povjerenja javnosti u rad KT TK-a.

U skladu sa pomenutim, najvažnije aktivnosti koje je proveo Odjel za odnose s javnošću tijekom 2015. godine su:

Monitoring medija i press clipping:

U odjelu se svakodnevno vrši monitoring elektronskih, printanih i web medija. Obavlja se pregled svih medijskih izvještaja koji su vezani za djelovanje KT TK-a, kao i drugi tekstovi o djelovanju institucija pravosuđa. Također se prati pisanje sedmičnih novina (uključujući i web izdanja), te se, u skladu sa mogućnostima, prate prilogi i emisije na TV i radijskim stanicama. Svakodnevno se prate izvještaji novinara na web portalima s područja cijele BiH koji veoma brzo objavljuju informacije iz KT TK-a za koje postoji interes građana u BiH. O najvažnijim informacijama objavljenim o djelovanju KT TK-a, kao i drugih pravosudnih institucija, se redovno izvještava ured glavnog tužitelja, kao i svi drugi tužitelji koji su zaduženi predmetima o kojima mediji izvještavaju.

Odgovori na zahtjeve za pristup informacijama:

U 2015. godine KT TK-a je primilo 140 zvaničnih zahtjeva za pristup informacijama u skladu sa Zakonom o slobodnom pristupu informacijama FBiH.

Veći broj zahtjeva istog ili sličnog sadržaja, koji su je primljeni u KT TK-a, su se zavedili pod istim protokolnim brojem, tako da je realan broj zahtjeva upućenih mnogo veći. Na primljene zahtjeve je, u skladu sa zakonskim odredbama, odgovoreno u roku od 15 dana, a veoma često i tokom istog dana kada je i primljen. Kada se radi o zahtjevnijim informacijama za obradu (statistički podaci, kompleksniji predmeti, informacije o većem broju predmeta) odgovoreno je u najkraćem mogućem roku potrebnom za obradu informacija. Izuzetno se rijetko dešavalo da se zahtjev obrađuje u periodu dužem od 15 dana, i to u nekoliko slučajeva za veoma kompleksne informacije za obradu.

Od ukupnog broja primljenih zahtjeva su se 62 odnosila na one prosljeđene od različitih medija, među kojima je veći broj bio vezan i za davanje izjava u kameru.

Također, najviše ponovljenih, odnosno istih ili sličnih zahtjeva za pristup informacijama o određenim predmetima su slali mediji iz cijele BiH. Dalje, 28 zahtjeva su prosljeđili zainteresirani građani ili stranke, 21 zahtjev primljen je od odvjetničkih ureda, različite firme su prosljeđile 12 zahtjeva, od različitih institucija i organizacija je primljeno 15 zahtjeva, te je obrađen veći broj zahtjeva koje su prosljeđile međunarodne organizacije, ambasade, nevladine organizacije ili mediji iz inostranstva.

Saopštenja za javnost i medije:

KT TK-a je tijekom 2015. godine plasiralo 46 saopćenja za javnost. Saopštenja su postavljena na zvaničnu web stranicu KT TK-a, te prosljeđena na široku listu elektronskih, printanih i web medija sa područja cijele BiH. Najveći broj saopštenja prosljeđen je za pritvorske predmete, ukupno 29. Plasirano je i 10 saopštenja o podignutim ili potvrđenim optužnicama KT TK-a, te 7 saopćenja o različitim događajima u kojima je

djelovalo ovo tužiteljstvo, a koja se odnose na zajedničke aktivnosti sa agencijama za provođenje zakona, reagovanja, uviđaje, prometne ili druge nesreće ili druge aktuelne događaje.

Također, veći broj informacija se plasirao i direktno na e-mail liste novinara za različite događaje u ranim fazama otkrivanja počinilaca krivičnih djela, bez kreiranja zvanične forme saopćenja za medije.

Brifinzi za elektronske medije:

U skladu sa Strategijom za odnose s javnošću u KT TK-a za sve aktuelne događaje i predmete u kojima je evidentna veća zainteresiranost medija organiziraju se brifinzi na kojima portparol iznosi najvažnije informacije o predmetima. Brifinzi su naročito važni za elektronske medije (TV i radijske stanice) koji po svojoj prirodi trebaju izjavu u kameru kako bi u prilogima imali video/audio izjavu iz zvaničnog izvora informacije. Na brifinge se pozivaju sve TV i radijske redakcije koje imaju svoje informativne centre u Tuzli (FTV, BHT, RTV TK, Hayat, N1, RTV Slon, TV1, RTV 7 Tuzla), dok se drugim medijima i TV stanicama daju zvanične izjave telefonom ili ove TV kuće preuzimaju izjave od stanica koje imaju svoje centre u Tuzli.

Također, za određene predmete koji su od posebnog interesa javnosti određene regionalne, inostrane ili redakcije iz drugih dijelova BiH, koje nisu zastupljene u Tuzli, šalju svoje ekipe koje uzimaju izjave iz KT TK-a. Tijekom 2015. godine organizirano je oko 60 brifinga za elektronske medije.

Izjave na pojedinačne zahtjeve medija:

Tijekom 2015 godine portparol je o različitim predmetima koje je u radu imalo KT TK-a dao veliki broj pojedinačnih izjava medijima. Radi se uglavnom o izjavama o predmetima ili drugim informacijama od pojedinačnog interesa medija. Najveći interes mediji su imali za predmete iz oblasti korupcije, gospodarskog kriminala, organiziranih grupa ili težih oblika krvih delikata, droga ili seksualnih delikata. Također, izjave su se davale i za teže oblike imovinskih delikata kao i one vezane za određena specifična pitanja u radu KT TK-a. U 2015. godini portparol je dao preko 150 izjava različitim TV stanicama i približno toliko izjava radijskim stanicama ili nekim drugim medijima.

Bilten KT TK-a:

Početkom 2015 godine inicirano je kreiranje i izdavanje Biltena KT TK-a. Projekat izrade Biltena je podržao glavni kantonalni tužitelj, a u pripremi sadržaja i grafičkog dizajna elektronskog izdanja Biltena učestvuju IKT službenik KT TK-a Emir Krasnić i portparol KT TK-a Admir Arnautović.

Bilten se objavljuje četiri puta tijekom godine, na tromjesečnom nivou. U Biltenu se prezentiraju svi važni pokazatelji i specifična pitanja, predstavljaju se odsjeci KT TK-a, te projekti i događaji u kojima učestvuje KT TK-a. Za 2015 godine su objavljena četiri izdanja Biltena.

Seminari i edukacija:

Portparol je u 2015. godine prisustvovao na dva sastanka glasnogovornika u svim tužiteljstvima u BiH koja je organiziralo VSTV BiH, i to u travnju u Mostaru, i uz podršku USAID Projekta pravosuđa u lipnju u Sarajevu, kada je inicirano i osnivanje Udruženja portparola/glasnogovornika u tužiteljstvima u BiH.

USAID Projekt pravosuđa u BiH (komponenta C- odnosi s javnošću):

KT TK-a je početkom 2015. godine sa USAID Projektom pravosuđa, usmjerenim na jačanje kapaciteta tužiteljstva u radu na predmetima korupcije i organiziranog kriminala, potpisalo Partnerski program za 2015 godinu u kojem je, između ostalih, proveden određeni broj aktivnosti koje se odnose na jačanje transparentnosti u radu KT TK-a i odnosa s javnošću. Komponenta C ovog projekta je usmjerena na jačanje transparentnosti i odnosa s javnošću u tužiteljstvima u BiH. Aktivnosti provedene u 2015 godine su bile usmjerene na jačanje profesionalne uloge glasnogovornika u tužiteljstvima, procjenu kapaciteta tužiteljstva u ovoj oblasti, primjenu indikatora za praćenje rada u odnosima s javnošću, podršku boljoj primjeni i postupanju po ZOSPI FBiH, određene specijalističke obuke u odnosima s javnošću, kao i razmjenu praksi i iskustava u odnosima s javnošću u svim tužiteljstvima u BiH.

Prezentacija „Uloga i značaj odnosa s javnošću u tužiteljstvima u BiH“ na 11. konferenciji glavnih tužitelja u BiH:

Portparol KT TK-a je na 11. konferenciji glavnih tužitelja u svim tužiteljstvima u BiH održanoj u Sarajevu u svibnju 2015. godine prezentirao temu „Uloga i značaj odnosa s javnošću u tužiteljstvima u BiH“, sa fokusom na važnost i načine provedbe komunikacijskih aktivnosti o predmetima i specifičnostima vezanim za rad tužitelja u BiH, pri čemu je posebno istaknut veliki interes javnosti i medija za informacije iz tužiteljstva.

Radionica za medije „Izvještavanje iz kaznenog pravosuđa“:

U prosincu 2015 godine, u organizaciji VSTV-a BiH, odnosno projekta „Jačanje tužiteljskih kapaciteta u sistemu kaznenog pravosuđa“ koji podržava Švicarska razvojna agencija (SDC), održana je radionica za novinare iz medija s područja Tuzle i Tuzlanskog kantona. Edukatori na radionici su bili tužiteljica Selma Kišić, pravni saradnik na projektu VSTV-a Adis Hećimović i portparol Tužilaštva Admir Arnautović. Na radionici su, uz veći broj interaktivnih vježbi, novinarima prezentirane specifičnosti pravosudnog sistema u BiH sa fokusom na rad tužiteljstava, kao i načini i modeli izvještavanja medija iz tužiteljstava u BiH i KT TK-a.

UNICEF konferencija „Mediji i pravda za svako dijete“:

U okviru projekta „Mediji i pravda za svako dijete“ UNICEF BiH je u svibnju 2015 godine organizirao konferenciju „Zaštita djece pod rizikom i djece u kontaktu sa pravosudnim sistemom“. Portparol KT TK-a je na konferenciji izlagao na temu „Institucionalna komunikacija o djeci žrtvama i svjedocima u kaznenom postupku“. Izlaganje se odnosilo na kazneni postupak prema maloljetnicima i načine na koje KT TK-a obrađuje i prezentira medijima i drugim javnostima informacije o djeci žrtvama/svjedocima uključenim u kazneni postupak.

Konferencija „Ilegalna trgovina umjetninama u BiH“:

Centar protiv krijumčarenja umjetninama iz Tuzle je u listopadu 2015 godine organizirao interdisciplinarnu konferenciju „Ilegalna trgovina umjetninama u BiH“, koja je okupila sve značajnije

agencije za provođenje zakona, tužiteljstva, umjetničke institucije i nevladine organizacije koje djeluju u ovoj oblasti. Portparol KT TK-a je moderirao i vodio ovu konferenciju.

7. Prijedlozi mjera i aktivnosti u cilju stvaranja pretpostavki i uvjeta za efikasnije vršenje tužiteljske dužnosti:

Imajući u vidu navedene podatke i zapažanja smatramo da je, u cilju efikasnijeg rada KT TK-a, neophodno poduzeti slijedeće mjere i aktivnosti:

- Kontinuirano vršiti edukaciju i specijalizaciju tužitelja, kako u primjeni kaznenog zakonodavstva Federacije Bosne i Hercegovine, tako i u primjeni međunarodnog prava i primjeni drugih propisa;
- Konstantno raditi na stvaranju boljih materijalnih, tehničkih i kadrovskih uvjeta koji bi osigurali nesmetan i efikasan rad KT TK-a. To bi trebalo podrazmjevati poboljšanje uvjeta u radnim prostorima i obnavljanje opreme;
- Permanentno osmišljavati metod i sadržaj rada sa naglaskom na sinergiju kod postupanja agencija za provođenje zakona i KT TK-a, uz posebnu pažnju na zakonom propisanu funkciju nadzora rada ovlaštenih službenih osoba od strane tužitelja u svakom pojedinom predmetu. Bitnim se akceptira činjenica da je u 2014 godine konačno je izabran novi Policijski komesar u MUP-u TK-a.

Predhodni razlozi su utjecali i na osmišljavanje edukacije ovlaštenih službenih osoba na provođenju zakona u cilju što kvalitetnijeg prikupljanja dokaza, te unapređivati suradnju među svim Agencijama za provođenje zakona, te će se tužitelji dodatno angažovati na edukaciji ovlaštenih službenih osoba;

- Rad na predmetima ratnih zločina će imati odgovarajući prioritet u odnosu na sve druge predmete. Pri tome je međunarodna zajednica i u 2015 godini pokazivala poseban interes za rad na ovim predmetima, pa je tako putem OSCE-a i IPA fondova financiran rad određenog broja stručnih suradnika na odsjeku za ratni zločin, a na temelju toga projekta je i za narednu godinu održano financiranje jednog izabranog tužitelja koji u ovome tužiteljstvu raditi na tom odsjeku, kao i isti broj stručnih suradnika;
- Rad na gonjenju počinitelja kaznenih djela iz oblasti gospodarskog kriminala, koruptivnih kaznenih djela i organiziranog kriminala, u ovoj godini je bio na većem i možemo reći na zadovoljavajućem nivou u odnosu na ranije godine.

Cjeni se da je koncept rada i u 2015 godini bio na prioritetnim predmetima iz predhodne oblasti, što je rezultiralo daleko boljim rezultatima u izvještajnom period u odnosu na ranije godine, pri čemu se naglašava da se radi o predmetima koji su po svojoj suštini, težini, ili obimu uzrokovane posljedice morali kao takvi biti uzeti u rad, i u narednom period treba posebno i permanentno pratiti učinke istrage.

Iz tih razloga u 2015 godini su nastavljene aktivnosti na stvaranju posebnih organizacijskim i drugih uvjeta koji bi značajno unaprijedili efikasnost u radu KT TK-a u ovoj oblasti;

Rad u istražnim timovima je metod rada koji je u 2015 godini zaživio, tako da i u narednom period treba istrajavati na tom načinu prikupljanja dokaza u istrazi, jer to produbljuje kvalitetno suradnju KT TK-a sa drugim agencijama za provođenje zakona.

U 2015 godini je nastavljeno sa aktivnostima na unapređenju i korištenjem automatskog upravljanja predmetima-TCMS-a;

Od Vlade i Parlamentarne Skupštine FBiH. i BiH insistirati i dalje na osnivanju vaspitne ustanove otvorenog tipa i vaspitno popravnog doma poluotvorenog tipa;

Razvijati saradnju sa izvršnim i zakonodavnim organima vlasti, posebno u smislu informiranja tih organa o provođenju Zakona FBiH,

Razvijati saradnju sa međunarodnim organizacijama prisutnim u Federaciji Bosne i Hercegovine kao što su, USAID, Vijeće Evrope, OHR, OESS, i.t.d,

Održavati redovne radne dogovore i sastanke sa Agencijama za provođenje zakona;

Intenzivirati saradnju sa ostalim tužiteljstvima u BiH radi razmjene iskustava;

Insistirati na pojačanim akcijama i mjerama upravljenim na stalno potvrđivanje samostalnosti u radu KT TK-a i tužitelja;

Uspostaviti funkcionalne veze unutar tužiteljske organizacije u Bosni i Hercegovini;

Popuniti broj stručnih savjetnika, na koje prenijeti određena ovlašćenja tužitelja, te popuniti broja namještenika po utvrđenoj sistematizaciji;

Nastaviti suradnju između KT TK-a i medija s tim da se moraju izbjeći situacije da se neobjektivnim medijskim izvještavanjem stvara pogrešna slika i tako ugrožava ostvarenje društvene uloge tužiteljstva, ili da neopravdanim uskraćivanjem informacija javnost ostane uskraćena za blagovremenu, objektivnu i tačnu informaciju.

Što se tiče ocjene primjene uspostavljenih zakonskih rješenja, a posmatrano u odnosu na poštivanje utvrđenih zakonskih rokova, možemo reći da se ti rokovi poštuju.

Složenost predmeta, obim dokaza koje je potrebno pribaviti u istražnom postupku, brojnost predmeta sa kojim su tužitelji zaduženi, što se sve posebno odnosi na predmete iz oblasti gospodarskog, organiziranog i koruptivnog kriminala, permanentno dovodi do situacije da istrage nije moguće objektivno okončati, pa se efikasnost radnji i mjera projecira kroz rad kolegija tužitelja pojedinih odsjeka, a sve u cilju iznalaženja efikasnih mjera usmjerenih ka efikasnijem okončanja istraga, kao i donošenja konačnih tužiteljskih odluka.

Što se tiče primjene procesnih instituta kao što je pregovaranje o krivnji i zaključivanje sporazuma o priznanju krivnje sa osumnjičenicima, možemo konstatovati da u primjeni ovog instituta treba imati aktivniju ulogu tužitelj, ali i sa dozom opreza, pri čemu insistiramo posebno na tužiteljskom umjeću vođenja procedure sporazumjevanja i zaključivanja ovih sporazuma, a razlitati u toj oblasti su predhodno analizirani u ovome izvještaju.

Procesni institut podizanja optužnice sa kaznenim nalogom takođe treba koristiti u svakom slučaju u kojem postoje zakonski razlozi i objektivno opravdanje za to.

U svrhu predhodnog u izvještajnom periodu tužitelji su konstantno podsjećani i ohrabrivani da imaju na umu intenciju zakonodavca i da primjenjuju predhodne procesne institute, te da nesmiju zanemarivati ovo moćno sredstvo za efikasnost kaznenog postupka, što u konačnom doprinosi značajnom smanjenju troškova postupka, a pri tome se ne umanjuje i ostali zakonom propisani ciljevi koji se ostvaruju istima.

U budućnosti predviđamo da će i dalje doći do povećanja broja slučajeva u kojima će primjena ovoga instituta biti primjenjena, što će dovesti do bržeg rješavanja kaznenih predmeta, sa ciljem da se bez redovnog suđenja izbjegnu veliki troškovi postupka, pri čemu se ne zanemaruje da kvaliteta u provedenoj istrazi osigurava povoljnu tužiteljsku poziciju u ovoj proceduri sporazumjevanja, te na tome i treba inzistirati.

U budućem periodu će biti potrebno više koristiti primjenu posebnih istražnih radnji, a sve iz razloga otežanog dokazivanja kaznenih djela za koje je i sama javnost posebno senzibilirana.

U svrhu predhodnog se akceptira da su to posebno kaznena djela zloupotrebe droge, prostitucije, davanje i primanje dara, ucjene i slično.

**KANTONALNO TUŽITELJSTVO
TUZLANSKOG KANTONA
Tuzla
Broj A-55/16
Dana, 01.02.2016 godine**

**Glavni kantonalni tužitelj,
Tomislav Ljubić, v.r.**